

Oplæg til
Tildelingsmodeller
Almenskoler
og SFO

Slagelse Kommune januar 2018

Indhold

Indhold	2
1. Sammenfatning	3
2. Indledning	4
3. Konklusioner fra 360 graders analysen	6
4. Tildelingsprincipper	7
4.1 Forudsætninger.....	8
4.2 Konsekvensberegninger ift. ændrede forudsætninger	9
4.3 Ressource til inklusion og socioøkonomiske kriterier	9
5. Modeller til fordeling af ressourcer	10
5.1 Elevantalsmodel.....	11
5.2 Klassemodel	11
5.3 Kombinationsmodel	11
5.4 Distriktsmodel.....	12
6. Fordele og ulemper i modellerne	12
7. Bilag	16
Bilag 1 Overordnet økonomi i nuværende tildelingsmodel	16
Bilag 2 Forudsætninger for elevtals-, klasse- og kombinationsmodellerne	18
Bilag 3 Forudsætninger for distriktsmodellen.....	20
Bilag 4 Overordnet økonomi for kombinationsmodel, elevtalsmodel og klassemodel	22
Bilag 5 Overordnet økonomi for distriktsmodel	23

1. Sammenfatning

Det er et beslutningsoplæg i forhold til ny/revideret tildelingsmodel på skoleområdet.

Det er på baggrund af 360 graders analysen på skoleområdet besluttet, at der skal ses på tildelingsmodel til alment skolerne, da analysen viste, at der er visse udfordringer i den nuværende model, særligt i modellens forudsætninger.

Der er set på mulige principper for en kommende model på området, og det har resulteret i beskrivelse af fire mulige modeller:

- Elevantbaseret model
- Klassebaseret model
- Kombinationsmodel
- Distriktsmodel

Der er fordele og ulemper ved alle modellerne, og det er en politisk beslutning, hvilke fordele, der vægter højest samt hvilke ulemper, der må accepteres. Desuden er tildelingsmodeller ikke struktuurafhængige, og nogle modeller vil fungere bedre i den nuværende skolestruktur end andre. Ligeledes kan det være sådan, at skoler tilrettelægger deres undervisning efter den tildeling, der er. Hvilket også vil betyde, at en ændring i tildelingsmodel kan betyde en ændring i den måde, hvorpå opgaven løses.

Det vil med en ren elevantbaseret model være stort set umuligt at overholde lovgivningen om timetal for en skole med gennemsnitlig klassekvotient under 22. En klassebaseret model, som beskrevet heri, vil modsat være en udfordring for skoler med en gennemsnitlig klassekvotient over 22, da der ikke tildeles ekstra ressourcer til større klasser. Begge modeller vil desuden betyde stor forskel på det tilbudte serviceniveau på tværs af kommunens skoler.

Kombinationsmodellen, som anvendes i dag, kombinerer de elevant- og klassebaserede modeller, og forsøger således at udjævne de ulemper, der er i modellerne hver for sig. Samlet for alle tre modeller er der dog ikke et økonomisk incitament til inklusion, ligesom der i princippet heller ikke er en understøttelse af det fælles skolevæsen. I den elevantbaserede model er der et konkurrencemoment, da hver elev giver en ekstra ressource, mens der i den klassebaserede model er det modsatte incitament til at hjælpe andre skoler, da ressourcen tildeles til klassen uanset antal elever (op til 28). Begge disse incitamenter findes i et vist omfang i kombinationsmodellen afhængig af, om skolen tildeles garanti eller ej. Dog får skoler med garantitildeling en ekstra tildeling i form af de øvrige variable tildelinger, som følger elevtallet, ligesom der med den netop vedtagne styrelsesvedtægt er indført, at skolelederen skal afvise elever, der ikke er distrikts elever, hvis der gennemsnitlig er 25 elever eller derover i klasser på det pågældende klassetrin.

Distriktsmodellen tildeler ressourcer til distriktskolen i forhold til hele distriktets børn, dvs. ressource til både almen og specialområdet. I denne model er der et stort økonomisk incitament til inklusion. I en distriktsmodel er der dog risiko for, at mindre økonomiske enheder kan blive udfordret af enkelte elever, der skal have dyre segregerede tilbud. Det kan blive umuligt at overholde lovgivningen om timetal jf. folkeskoleloven for distriktets alment skole. Der vil her også være en risiko for, at det enkelte barn ikke får det rette tilbud, såfremt en skole er særlig økonomisk udfordret. En distriktsmodel vil have bedre mulighed for at fungere med større og mere homogene skoledistrikter.

Det er det overordnede princip for fordelingen, der skal træffes beslutning om. Som kort beskrevet ovenfor er der ved de enkelte modeller beskrevet fordele, ulemper og incitamenter samt even-

tuelle forhold, der kan fremme/hæmme modellens virke. Den endelige beregning af de enkelte modellers økonomiske konsekvenser for skolerne vil være afhængig af beslutninger i forhold til forudsætningerne samt elevtallet på den enkelte skole/i det enkelte distrikt.

Beslutninger, der skal træffes i forhold til forudsætninger ved elevtals- klassebaseret og kombinationsmodel, er:

- Skal tildeling til alle årgange i alment skolerne ske på baggrund af de lovgivningsmæssige minimumstimetal, dvs. også for 10. klasse?
- Skal 10. klasse have en særtildeling for at kunne tilbyde højere timetal – og i så fald til hvor mange ekstra timer?
- Skal skoler uden SFO have en særtildeling for at kompensere for den manglende fleksibilitet, der er ved ikke at have SFO?
- Skal der tilføres yderligere ressourcer til området for at kunne give tildeling til den faktiske gennemsnitsløn og/eller øvrige udgifter eksempelvis inventar? Alternativt hvorfor skal omprioritering inden for rammen ske – inklusion, specialundervisning, ledelse, administration, SFO eller øvrige tildelinger?
- Skal tildeling fortsat reguleres 5/9 for skolerne og månedlig for SFO?

Beslutninger, der skal træffes i forhold til forudsætninger ved en distriktsmodel, er:

- Hvor stor skal grundtildelingen pr. skole være?
- Hvor stor andel af det resterende budget skal gives hhv. ift. børnetal i distriktet og på baggrund af socioøkonomisk indeks/kriterier?
- Hvad ønsker man at understøtte med modellen, dvs. hvor høje skal de enkelte eksklusionstakster være?

2. Indledning

I forlængelse af 360 graders analysen på skoleområdet udarbejdet i foråret 2017, er det besluttet, at der skal ses på tildelingsmodel til alment skolerne. Der er til det arbejde lavet en projektbeskrivelsen, hvori der står:

Der blev i foråret 2017 udarbejdet en 360 graders analyse, hvor der bl.a. blev set på tildelingsmodellerne til almen- og specialskolerne. Der er i dag opdelt og forskellige ressourcefordelingsmodeller på de to områder.

Der blev indført en ny model på almenområdet i Slagelse Kommune i skoleåret 2014/15 i forbindelse med indførelse af skolereformen. Tildelingsmodellen er en såkaldt kombinationsmodel, hvor tildelingen sker i form af enkelte grundtildelinger, en elevtalsafhængigtildeling samt en garantitildeling (klassetildeling) til skoler, der ikke via elevtildelingen kan oprette det antal aldersopdelte klasser, elevtallet og –fordelingen tilsiger. Intentionen med modellen var at give alle skoler, store som små, mulighed for at drive skole og tilbyde det nye højere timetal til skolens elever. I tildelingsmodellen tildeles ressourcer til løn (lærere, pædagoger, administration og ledelse), mens øvrig tildeling sker uden for modellen.

I almenområdet ressourcefordelingsmodel indgår desuden tildeling til enkeltintegration, specialklasseelever og funktionsklasser, som egentlig kan anses for at være en del af specialområdet.

Tildelingsmodellen for specialskolerne er udarbejdet i 2013-2014 og trådte i kraft 1. januar 2015. Specialskolerne tildeles et helårs rammebudget ud fra et forventet antal elever, og der sker kun

regulering, såfremt elevtallet er 10 pct. større eller mindre. Det giver en stabilitet og sikkerhed, at budgettet først bliver reguleret ved plus/minus over 10 pct. Det giver også en vis sikkerhed centralt, at der først sker regulering ved større udsving.

360 graders analysen viste, at der er en række udfordringer i modellen på almenområdet, mens modellen på specialområdet anses for at være en god model.

Projektgruppen får til opgave at udarbejde mulige ressourcefordelingsmodeller, hvor rammen er den politisk besluttede skolestruktur. Modellerne kan indeholde økonomisk ansvar for både almen og specialområderne. Der skal som minimum være større fokus på omkostningssammenhænge mellem almen og specialområderne, således at der også ses på incitamenter i modellerne. Der skal udarbejdes flere alternativer til politisk beslutning.

Projektgruppen, der har arbejdet med opgaven, har bestået af 4 skoleledere, en medarbejderrepræsentant fra DL, en medarbejderrepræsentant fra BUPL samt repræsentanter fra Center for Skole og Center for Økonomi.

Projektgruppen har taget udgangspunkt i 360 graders analysen samt de udfordringer i den nuværende model, der er beskrevet heri. Der er i bilag 1 en beskrivelse af, hvordan de samlede ressourcer er tildelt i den nuværende model. Som det kan ses heraf, skal skolelederne i høj grad omprioritere ressourcer i forhold til tildelingen for at tilbyde lovgivningens timetal.

Der er drøftet, hvad det er, en ny model skal kunne, og projektgruppen er kommet frem til følgende overskrifter:

- Transparent
- Retvisende budgetter
- Tydelighed

En transparent model betyder for projektgruppen, at alle ressourcer tildeles i modellen, så det er ligetil at se, hvilken tildeling hver skole har. Det betyder, at al tildeling til både løn og øvrige drift skal ske i modellen, ligesom eventuelle særtildelinger både til den almindelige drift (som i dag med garanti-tildelingen) og til særlige projekter skal fremgå af tildelingsmodellen. Det er for projektgruppen vigtigt, at der er opmærksomhed på, at det er vanskeligt, at lave en 'automatisk' model, der kan rumme de uens skoler i Slagelse Kommune. Derfor vurderes det, at det også fremover vil være nødvendigt med særlige tildelinger evt. til projekter. Disse særlige tildelinger skal dog kunne ses i tildelingsmodellen.

Det er for projektgruppen også vigtigt, at det med en fremtidig model er muligt at løse kerneopgaven *læring* for den ressource, der stilles til rådighed. Dette hænger også sammen med retvisende budgetter, hvilket af projektgruppen anses for at være, at der er en sammenhæng mellem den opgave, der skal løftes og det budget, der tildeles hertil. Det vil sige, at budgettet svarer til de forventede udgifter på budgetlægningstidspunktet.

Tydelighed kan siges at hænge sammen med en transparent model, men her menes også, at det skal være tydeligt for politikerne, hvad det rent faktisk er, de tildeler ressourcer til. Med en sådan tydelighed vil der også medfølge en forventning fra politisk side om, hvilke opgaver der bliver løftet.

Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en tildelingsmodel, men at udmøntningen af den tildelte ressource er den budgetansvarliges ansvar. Tildelingsmodellen 'beregner' den økonomiske ramme, og den budgetansvarlige kan foretage forskellige valg i den lokale prioritering af ressourcerne. Sådan skal det også være fremover.

Denne afrapportering er opbygget med en kort sammenfatning af konklusionerne fra 360 graders analysen med de udfordringer samt handlemuligheder, der er i den nuværende model. Herefter er et afsnit med tildelingsprincipper, herunder forudsætninger mv., inden de fire mulige fremtidige modeller præsenteres. Modellerne er en elevtalsbaseret model, en klassebaseret model, en kombinationsmodel og en distriktsmodel. Hver model bliver beskrevet med fordele, ulemper og incitamenter.

Det er i alle modellerne forudsat, at der sker en 'veksling af ressourcer' inden for budgetrammen, dvs. såfremt der tildeles flere ressourcer til en del, sker der en mindre tildeling til en anden del. I distriktsmodellen er det samlede budget væsentlig højere, da specialområdets budgetramme indgår i den samlede tildeling.

3. Konklusioner fra 360 graders analysen

I dag tildeles skolerne ressourcer ud fra en kombinationsmodel. 360 graders analysen viste, at der er en række udfordringer i modellen, der for skoledelen i høj grad kan henføres til de forudsætninger, der er i modellen. Den gennemsnitlige løn i tildelingsmodellen er lavere, end den faktiske gennemsnitløsn, der bliver ikke tildelt ressourcer til vikarer og puljer, og derudover er der ikke sammenhæng mellem de tildelinger og udgifter, der er udenfor modellen eksempelvis til IT, inventar og forsikringer. I 360 graders analysen blev der samlet en række handlemuligheder, som gives her nedenfor.

- Al tildeling skal foregå i tildelingsmodellen, såvel variable som faste beløb
- Tildeling af ressourcer i forhold til faktiske gennemsnitlige udgifter ift. løn
- Tildeling til vikarudgifter og puljetræk
- Tildeling til øvrige variable udgifter på alle skoler eks. inventar
- Tildeling til forsikringer, der svarer til den enkelte skoles udgifter hertil
- Tildeling til skole og SFO på baggrund af forventede elev/børnetal ved skoleårets planlægning uden regulering 5/9
- Tildeling på baggrund af dialog med skolechef og ikke blot via et regneark (som dog kan være et udgangspunkt)
- Ændring af forudsætning vedr. undervisningstimer eksempelvis ikke opdeling af fag- og UU-timer
- Ændring af antal elever for fuld klassesdeling/ændring i rygsæk ved over 22 elever
- Ændring i beregning vedr. enkeltintegration
- Omlægning af ressourcen til enkeltintegration, så større del gives til skolerne og ikke den enkelte elev
- Ændring i tildeling til undervisningstimer i 9. og 10. klasse pga. eksamen – dog opmærksomhed på tid til prøveafvikling
- Modtageklasser eller inklusion i eksisterende klasser i eget distrikt
- Optimering ved indskrivning i 0. klasse, så der ikke er frit skolevalg, hvis elevtallet i den tilvalgte skole er 24 eller derover pr. klasse.

Alle tildelingsmodeller indeholder incitamenter, og i den nuværende model er der ikke et økonomisk incitament til inklusion, da ressourcetildelingen er 'opdelt' mellem almen og specialområderne. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at en tildelingsmodel kun er et delværktøj eksempelvis i forhold til inklusion, da visitationsproces, kulturforståelse på den enkelte skole mv. også er afgørende herfor.

Både skoler og SFO oplever en planlægningsmæssig udfordring samt usikkerhed med hhv. regulering pr. 5/9 og vipperegulering hver måned. Udfordringen for skolerne er, at skoleårets planlægning ligger i foråret, og såfremt man har et elevtal, hvor der kan være risiko for, at der udløses en klasse færre/flere, kan det have store økonomiske konsekvenser. Skolerne kan ønske en fastlagt ressource ved skoleårets planlægning i foråret i forhold til forventet elevtal.

Det kan for SFO'erne være vanskeligt at reagere på svingende børnetal hver måned, og et forslag fra SFO'erne er, at der kan tildeles en fast ressource i forhold til forventet børnetal på et givent tidspunkt, som så efterfølgende hverken reguleres op eller ned.

4. Tildelingsprincipper

Da den nuværende tildelingsmodel blev besluttet i 2014, var det der blev truffet beslutning om det overordnede princip i forhold til fordeling af ressourcer til almenklasserne. Den nuværende model indeholder kun udgifter til løn til undervisning, ledelse og administration. Beslutning om en fremtidig model er også en beslutning om det overordnede tildelingsprincip, og på baggrund af 360 graders analysen er forslaget, at den fremtidige model skal indeholde alt, skolerne får tildelt ressourcer til. Det betyder også, at der potentielt sker en omfordeling af ressourcer i forhold til det nuværende både for undervisning og øvrige tildelinger.

Navnet på den enkelte model hæfter sig til den måde, hvorpå fordeling af ressourcen til almen undervisning foregår. Ud af den samlede undervisningsressource til skolerne udgør dette også størstedelen med ca. 70 procent afhængig af model og forudsætninger.

Da 10. klasse ikke er en del af folkeskolereformen i form af øget timetal mv., er det i den nuværende model politisk besluttet, at Xclass har samme tildeling, som de havde inden reformen, dog reguleret i forhold til krav om øget undervisningstimetal for lærerne. Xclass har derfor sin egen specielle tildeling, som er en del af tildelingen til almenområdet. Den politiske beslutning var begrundet i mulighed for at understøtte de formål, der er integreret i Folkeskolereformen i form af undervisningstimer, lektielæsning og understøttende undervisning. Xclass har derfor en tildeling, som giver mulighed for et undervisningstimetal, der er højere end det lovgivningsmæssige. Såfremt tildelingen til Xclass fremadrettet bliver beregnet på samme måde som for de øvrige årgange, dvs. udfra minimumstimetallet for årgangen, vil det betyde et fald i rygsækstaksten pr. elev, og et fald i det antal undervisningstimer, eleverne kan få. Det er dog muligt også fremadrettet at tildele ekstraressourcer i modellen til Xclass. Det vil dog for at understøtte princippet om transparens i modellen fremgå som en særtildeling.

Fokus i beskrivelse af modellerne vil være på den variable del til almenundervisning og øvrige udgifter. Det betyder derfor også, at der i mindre grad vil blive set på SFO, ligesom de ressourcer, der tildeles elever, der bliver visiteret til tilbud i alment skolen, dvs. specialklasseelever og enkeltintegrerede elever i mindre omfang bliver inddraget. Specialklasseelever er dog økonomisk med i det omfang, der sker ændring i taksterne, da deres takst er beregnet som 3,5 gange rygsækstaksten for almenelever. Enkeltintegrerede elever bliver i alle modellerne fastsat til den nuværende tildeling, da der årligt sker en revisitation af eleverne.

Øvrig tildeling, som dækker over tildeling til dansk som andet sprog, modtageklasser, sprogbornehaveklasse, eliteklasser og enkelte specifikke aftalte tildelinger, bliver også fastholdt på nuværende niveau i model 1 - 3.

I forhold til SFO er det dog væsentlig at bemærke, at det ikke er alle skoler, der har SFO, da der i tidligere Hashøj Kommune er aldersintegrerede institutioner med fritidshjemspladser til børnene i

0. – 4. klasse. Dette har en betydning i forhold til disse skolars mulighed for fleksibelt at have pædagoger med i undervisningen, ligesom det har betydning i forhold til at anvende §16 b ift. kortere skoledag og to-lærer ordning. Da fritidshjemspladserne indirekte påvirker tildelingen til skolerne, er det relevant, om disse skoler skal kompenseres herfor.

Distriktsmodellen (model 4) adskiller sig fra de øvrige modeller både ved at tildelingen dækker almen- og specialområderne og ved at tildelingen i endnu højere grad sker som en rammetildeling.

4.1 Forudsætninger

Der er ved beregning af model 1 - 3 lagt en række forudsætninger ind i forhold til gennemsnitsløn, sammensætning af fagtimer, understøttende undervisning og pauser mv. Disse forudsætninger bliver ændret i forhold til den nuværende model for at imødekomme udfordringerne beskrevet i 360 graders analysen. Der er anvendt en højere gennemsnitsløn samt lagt ressourcer ind til vikarer og puljer, da 360 graders analysen viste, at den nuværende gennemsnitsløn i modellen var lavere end det faktiske gennemsnit, samt at der ikke var ressourcer til vikarer mv. Disse ændringer betyder en forøgelse af tildelingen til lærere og pædagoger, som er 'bundet' i almenundervisningsopgaven.

Der vil være forslag til at finde disse ressourcer inden for den samlede ramme i form af en mindre stigning i undervisningstimetallet (fra ca. 755 til 760 timer) og i ressourcen til inklusion. Det vil således betyde reduktion af andre tildelinger og i forlængelse heraf ændret mulighed for udførelse af de opgaver, som ressourcen i dag tildeles til.

Øvrig tildeling sker i de nye modeller ud fra:

- Faktiske udgifter (løseforsikring)
- Antal årsværk (arbejdsskade- og ansvarsforsikring samt uddannelse)
- Elevantal (IT, inventar, undervisningsmateriale mv.)

Der er desuden forudsætninger i forhold til tildeling til ledelse og administration, SFO mv. Ovenstående forudsætninger er yderligere beskrevet i bilag 2.

Der er også for distriktsmodellen lavet en række forudsætninger. Den første forudsætning er, at distriktsmodellen dækker alle elever i 0. – 9. klasse. Det er valgt, at 10. klasses elever ikke er med i modellen, da datagrundlaget ikke har indeholdt alle distriktets børn i denne aldersgruppe. Det vil dog på sigt være muligt at udvide datagrundlaget og inkludere 10. klasses årgangen, hvilket er at anbefale, så modellen kan leve op til kriteriet om en transparent model.

Alle skoler tildeles en distriktstakst, som er den faste tildeling, der er i denne model. Derudover tildeles en takst for alle børn i distriktet. En pulje fordeles ud fra socioøkonomiske kriterier, ligesom der tildeles ressourcer til SFO. Disse samlede ressourcer skal dække alle opgaver, der skal løses i forbindelse med distriktets børn.

Såfremt der er børn, der ekskluderes til specialundervisning eller vælger andre skoler enten i eller uden for Slagelse Kommune skal der 'betales' en eksklusionstakst. Eksklusionstaksterne kan variere i størrelse alt efter, hvad man ønsker, en distriktsmodel skal understøtte.

Forudsætningerne for distriktsmodellen er yderligere beskrevet i bilag 3.

4.2 Konsekvensberegninger ift. ændrede forudsætninger

Da beregninger mv. i forslag til de nye modeller kan ses i forhold til den nuværende model, er det relevant at se på, hvilke økonomiske konsekvenser det i den nuværende model vil have at tildele

den faktiske gennemsnitlige løn samt ressourcer til vikarer og puljer. Hvis ressourcen til enkeltintegration holdes uden for beregningen, vil det betyde en samlet merudgift på ca. 15,2 mio. kr. til undervisning, såfremt der anvendes de gennemsnitslønnings, som lønanalysen i 360 graders analysen viste, og der tildeles 5 procent til vikarer og puljer. Det er i sidste ende en politisk beslutning, om man ønsker at tildele flere ressourcer til skoleområdet, og det er her relevant at være opmærksom på, at selvom der tildeles flere ressourcer til undervisning, så vil man i princippet ikke få mere almenundervisning. Eleverne får jo i dag den undervisning, de har krav på. Det betyder dog, at der er andre forudsætninger/tildelinger, som skolelederne er nødt til at omprioritere fra, og det er disse andre indsatser, eksempelvis inklusion og IT, der ved en øget tildeling faktisk kan blive ressourcer til. Det er i dag op til den enkelte skoleleder, hvorfra der omprioriteres.

Hvis man antager, at skolerne i dag finder de ca. 15,2 mio. kr. gennem øget undervisningstid, vil det betyde, at lærerne skal undervise i gennemsnit knap 804 timer, dvs. knap 50 timer mere end forudsætningen for tildelingen er i modellen i dag. Forudsætningen ift. undervisningstid var ved indførelse af skolereformen, at lærerne i gennemsnit skulle undervise 733 fagtimer eller 1.019 understøttende undervisningstimer. Et ikke fordelt gennemsnitligt undervisningstimal pr. lærer vil med ovenstående forudsætninger være ca. 755 timer. Langt de fleste skoler ligger væsentlig under dette undervisningstimal, mens enkelte ligger over, hvilket kan ses i 360 graders analysen. Det kan således tyde på, at der sker en omprioritering fra andre ressourcer for at holde undervisningstimallet nede og for at fastholde mulighed for tid til øvrige opgaver for lærerne såsom forberedelse, uddannelse og forældresamarbejde.

I og med at der i den nuværende model er forudsætninger, der ved eftersynet har vist sig ikke at holde, betyder det, at det politisk kan være vanskeligt at vide og prioritere, hvilke indsatser, der gives ressourcer til. Dermed holder et af formålene med den nuværende model ikke, nemlig at alle skoler skal have mulighed for at tilbyde timetallet som fastsat i folkeskolereformen til skolens elever. Dette er ikke muligt ud fra ressourcen til almenundervisning, men kun via omprioritering af andre ressourcer og/eller forøgelse af lærernes undervisningstid.

4.3 Ressource til inklusion og socioøkonomiske kriterier

Der bliver i beregningerne i forhold til elevtals-, klasse- og kombinationsmodellerne reguleret i tildelingen til inklusion for at omprioritere ressourcer i forhold til højere gennemsnitsløn mv. Det er dog et politisk valg, hvilken ressource, der skal tildeles de enkelte dele. Det er dog her relevant at understrege, at omprioriteringen fra inklusion ikke er et udtryk for, at denne tildeling kan undværes, men en illustration af, hvordan det er muligt at omprioritere inden for den økonomiske ramme. Det skal også understreges, at der med tildeling til inklusion er knyttet en række opgaver, som den enkelte skole skal løse. Eksempelvis er det i styrelsesvedtægten beskrevet, hvordan der skal være ressourcecentre på alle skoler – og at den opgave skal drives inden for skolens tildelte økonomiske ramme. Dette er således en af opgaverne, ressourcen til inklusion tildeles i forhold til.

Det er muligt evt. at tildele ressource til ressourcecenter på anden vis for at sikre, at alle skoler har en tildeling hertil. Det kunne være ud fra en grundtildeling samt gradvis øget tildeling knyttet til elevtalsintervaller.

Øvrige opgaver, der skal løses inden for ressourcen til inklusion er eksempelvis:

- Holdundervisning – f.eks. ordblinde og elever med andre faglige udfordringer
- AKT (adfærd – kontakt – trivsel) – undervisning til sociale og personlige udfordringer
- Sygeundervisning – hjemmeundervisning – enkeltmandsundervisning, når der undtagelsesvis er behov for det

Ovenstående illustrerer, at ressourcen til inklusion dækker en række konkrete opgaver, og der vil være behov for en tildeling til disse opgaver af et vist omfang i de tre ovenfor nævnte modeller.

Tildelingen til inklusion bliver i dag fordelt med 50 procent ud fra elevantal på skolerne og 50 procent ud fra socioøkonomiske kriterier. Når der tildeles ud fra socioøkonomiske kriterier, sker der en omfordeling i forhold til, hvis det skete ud fra rene elevantal. Det er vurderingen, at det giver skolerne bedre mulighed for at tilbyde et mere ensartet serviceniveau, hvis der sker en tildeling ud fra socioøkonomiske kriterier, således at de skoler, der forventes at have det største udgiftsbehov også tildeles den største ressource.

De socioøkonomiske kriterier, der i dag anvendes i forhold til tildeling af halvdelen af inklusionsressourcen er kriterier, der er politisk besluttet. Det drejer sig om seks kriterier vedr. barn af enlige forældre, herkomst, uddannelsesniveau for familien, arbejdsmarkedstilknytning for familien, indkomstniveau for familien og andel af indkomsterstøttede ydelser for familien. Dette kan være kriterier, der har betydning i forhold til sandsynligheden for at skulle modtage specialundervisning.

Det er også muligt at få lavet en særlig analyse for Slagelse Kommune for hvert skoledistrikt, hvor de socioøkonomiske og sundhedsmæssige karakteristika for distriktets elever anvendes til at beregne sandsynligheden for, at den enkelte elev modtager specialundervisning. En sådan analyse kan give et indeks for hvert skoledistrikt, der kan anvendes til i højere grad at fordele ressourcerne ud fra et forventet udgiftsbehov for hver skole. Et sådant indeks på baggrund af flere variable og på et mere videnskabeligt grundlag end den nuværende socioøkonomiske fordeling, er ønskelig, særligt hvis der besluttet at indføre en distriktsmodel, hvor det evt. er større beløb, der skal fordeles i forhold til socioøkonomiske kriterier.

5. Modeller til fordeling af ressourcer

Der er udarbejdet fire modeller til fordeling af ressourcerne til skolerne. De fire modeller tager udgangspunkt i hhv. en elevtalsbaseret fordeling, en klassebaseret fordeling, en kombination af de to første modeller samt en distriktsmodel. Distriktsmodellen er i princippet den eneste af modellerne, der indeholder økonomiske incitamenter til inklusion.

Skolestrukturen kan understøtte eller modarbejde en tildelingsmodel, da modellerne i et vist omfang er strukturafhængige. Dog skal det også understreges, at skolerne kan planlægge deres undervisning efter den tildeling, de får. En ændring i tildelingsmodel kan således betyde en ændring i den måde, skolerne planlægger og løser deres opgave.

Den nuværende tildelingsmodel blev besluttet og indført med igangsætning af Folkeskolereformen. Modellen havde til formål at sikre, at alle skoler kan leve op til lovens krav. Dette formål vil det ikke være muligt at sikre i alle de beskrevne modeller.

I distriktsmodellen indgår såvel ressourcer til almen som specialområderne. Det særlige ved distriktsmodellen er, at distriktsskolen får det økonomiske ansvar for alle børn i distriktet, uanset om de er elever på distriktsskolen eller ej. Det er således i denne model ikke muligt at sikre, at distriktsskolen har tilstrækkelige ressourcer til at tilbyde skolens elever minimumstimetallet i årgangsoptagne klasser. Modellen sikrer dog en større sammenhæng mellem demografi og tildeling, da alle ressourcer på skoleområdet indgår. Der vil dog også med denne model kunne opstå ressourcemæssige udfordringer, hvis der eksempelvis er en eksklusionstakst vedr. specialundervisning, der ikke svarer til udgiften, og hvis der ikke 'reserveres' tilstrækkelige centrale ressourcer hertil.

Der vil i alle modeller blive fordelt samme sum på almenområdet, mens distriktsmodellen derudover også fordeler ressourcerne fra specialområdet.

Derudover tildeles ressourcer til SFO i alle modellerne. Det er væsentlig at være opmærksom på, at det ikke er alle skoler, der har SFO. Dette giver forskellige vilkår for skolerne i forhold til muligheden og fleksibiliteten for at have pædagoger med i undervisningen. Det kan overvejes, om det ønskes at tildele skoler uden SFO en ekstra ressource pga. manglende fleksibilitet.

5.1 Elevtalsmodel

Elevtalsmodellen fordeler ressourcer pr. elev ud fra årgangsfhængige 'takster/rygsække'. Der er fire forskellige takster for hhv. 0. – 3. kl., 4. – 6. kl., 7. – 9. kl. og 10. kl. Taksterne bliver beregnet på baggrund af, at 22 elever skal udløse ressource til én klasse. Taksterne fremgår af bilag 2. De ressourcer, der bliver tildelt her skal dække almenundervisningen, der foregår i klassen/på hold. Herudover tildeles ressourcer til ledelse, administration, inklusion, øvrig tildeling samt tildeling til øvrige udgifter. Beløbet der fordeles til inklusion vil være forskellig i de enkelte modeller, da det er fra denne ressource, der omprioriteres, og det kan ses som en fordeling af 'restbudgettet' til undervisning.

Udover de variable tildelinger er det vurderingen, at det i en elevbaseret tildelingsmodel er nødvendigt med en grundtildeling til skoler med færre end 400 elever – og ½ grundtildeling til skoler med under 100 elever. Grundtildelingen er ikke øremærket undervisning, men kan udmøntes som den enkelte skole finder bedst. Denne tildeling sker for at give skolerne bedre mulighed for at overholde det lovgivningsmæssige undervisningstimetal, men er ikke en garanti herfor.

Herudover er der tildeling til ledelse og administration samt SFO og øvrig drift, som sker ud fra kriterierne beskrevet i bilag 2.

5.2 Klassemodel

Klassemodellen fordeler ressourcerne i forhold til antallet af klasser med maks. 28 elever i hver årgang. Dvs. har en skole 30 elever i én årgang tildeles ressourcer til 2 klasser, hvilket der også gør, hvis en skole har 55 elever i én årgang. Der er fire forskellige klasses takster for hhv. 0. – 3. kl., 4. – 6. kl., 7. – 9. kl. og 10. kl.

Herudover tildeles øvrige ressourcer til på samme måde som i elevtalsmodellen. Dog er ressourcen til inklusion beløbsmæssigt ikke samme størrelse som i elevtalsmodellen, men også udtryk for en fordeling af 'restbudgettet' til undervisning.

5.3 Kombinationsmodel

Kombinationsmodellen tager udgangspunkt i en elevtalsmodel, hvor der bliver tildelt ressourcer pr. elev ud fra fire årgangsfhængige 'takster/rygsække' – de samme som i elevtalsmodellen. Derudover får enkelte skoler en såkaldt garantibevidning. Garantien består i, at der tildeles ressourcer, så der kan oprettes det antal klasser, som antallet af elever på de enkelte årgange 'udløser'. Det vil sige, at såfremt skolen samlet set med den elevtalsafhængige tildeling ikke har ressourcer til at oprette det antal klasser, de skal, udløses garantibevidningen. Det vil fra år til år ikke nødvendigvis være de samme skoler, som får garantibevidning, ligesom beløbet vil være varierende, alt efter hvor mange ressourcer skolen 'mangler' for at oprette antal klasser.

Der bliver også tildelt øvrige ressourcer som i de to foregående modeller, ligesom tildelingen til inklusion bliver en fordeling af restbudgettet til undervisning.

5.4 Distriktsmodel

En distriktsmodel adskiller sig fra de øvrige modeller ved, at tildelingen af ressourcer i det enkelte distrikt er i forhold til alle børn i distriktet, ligesom ressourcen dækker både almen og specialområderne. Skolelederen får således et vidtgående ledelsesrum samt budgetansvar for alle børn i skoledistriktet. Der er mange måder at sammensætte en distriktsmodel både i forhold til fordelingen af faste og variable takster samt i omfang og variation af eksklusionstakster. En distriktsmodel har lettere vilkår i en kommune med homogene skoler af en vis størrelse, hvor alle skoler har tilbud til samme årgange. En simpel distriktsmodel kan som variabel tildeling indeholde en fast takst pr. elev, som ikke er årgangsdelt, såfremt det er en antagelse, at der er nogenlunde samme fordeling af elever på de enkelte klassetrin skolerne imellem. Der er en række udfordringer ved at lave en simpel distriktsmodel i Slagelse Kommune, da kommunen har meget forskellige skolestørrelser, og alle skoler er ikke 0. – 9. klasses skoler.

Forslag til distriktsmodel i Slagelse Kommune indeholder en grundtildeling, en såkaldt distriktstakst, som er et fast beløb, der tildeles hver skole. Derudover er der én tildelingstakst, som skoledistriktet får for alle børn i alderen 0. – 9. klasse. Der er således ikke årgangsdelt takster, hvilket kan være problematisk, når ikke alle skoler har samme årgange. Det kan imidlertid også være en måde at understøtte indskolingsskoler, om end den ikke er specielt målrettet. Til sidst tildeles ressourcer til inklusion. Denne tildeling sker ud fra en inklusionstakst, som bliver ganget med antal børn i distriktet samt et socioøkonomisk indeks/kriterier. Til sidst er der en tildeling til SFO for de skoler, der har det.

Udover ovenstående tildeling er der en række eksklusionstakster, som distriktsskolen skal betale for de elever, som ikke undervises i distriktsskolen. Eksklusionstaksterne dækker ligesom fordelingen elever i 0. – 9. klasse og er i forhold til:

- Skoleudsættelse
- Distriktskrydsere
- Grænsekrydsere
- Fri- og efterskoler
- Specialundervisning

10. klasse kunne også indgå i modellen, men datagrundlaget har ikke omfattet alle unge i distrikterne i 10. klasses-årgangen, og der er derfor i første omgang set bort fra 10. klasse. Dette er i modstrid med kriteriet om transparens, hvilket kan være et argument for at 10. klasse skal indgå i modellen. Såfremt 10. klasse skal indgå i modellen, vil der også for denne årgang skulle være en eksklusionstakst.

De enkelte kriterier og takster er beskrevet i bilag 3.

6. Fordele og ulemper i modellerne

Generelt set er det sådan, at skoler med en gennemsnitlig klassekvotient over 22 elever har fordel af en elevtalsmodel, som den beskrevne, mens skoler med en lavere gennemsnitlig klassekvotient vil have fordel af en klassemodel, som den beskrevne. Den gennemsnitlige klassekvotient i skoleåret 2017/18 er i Slagelse Kommune på ca. 21,3. Seks skoler har et gennemsnitlig elevtal på 22 eller derover.

Det er projektgruppens vurdering, at ingen af tildelingsmodellerne direkte understøtter det fælles skolevæsen. Grundene til dette er, at i en elevtalsbaseret model, vil der være konkurrence mellem skolerne, mens der i en klassebaseret model er en risiko for, at skoler ikke vil modtage elever fra andre skoler, da der ikke følger en ressource med. Det er dog samtidig gruppens vurdering, at det fælles skolevæsen ikke er styret af økonomi, men derimod i højere grad af en gensidig respekt mellem skolelederne.

De overordnede økonomiske konsekvenser og fordeling i modellerne kan ses i bilag 4 og 5.

Der er i det følgende forsøgt at opstille skemaer med fordele og ulemper for de forskellige modeller, men de er ikke nødvendigvis udtømmende.

Skema 1 Elevtalsmodel fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
<ul style="list-style-type: none"> • Tager (delvist) højde for demografi • Øget fleksibilitet for skoler med høje klassekvotienter i form af øget ressource • Mulighed for støttetimer ved høje klassekvotienter • Ens lærerressourcer pr. elev 	<ul style="list-style-type: none"> • Uens vilkår for skolerne i forhold til at overholde lovgivningen i forhold til timeantal • Tager ikke højde for, om antal timer 'kan læses' i årgangsopdelte klasser • Udfordring i mulighed for samlæsning på mindre skoler ved varierende klassestørrelser mellem årgangene • Manglende fleksibilitet for mindre skoler, da alle ressourcer kan være bundet i undervisning samtidig med at lærerne skal undervise mange timer • Skolerne får meget forskellige vilkår for at drive skole samt forskellig mulighed for at levere kvalitet • Skoler med gennemsnitlig lave klassekvotienter (især mindre skoler) vil få stort fokus på at 'få det til at hænge sammen' – trækker fokus fra undervisningsopgaven

Den eksisterende skolestruktur med meget forskellige skolestørrelser udfordrer en elevbaseret fordelingsmodel, da der kan være skoler, som kan få meget vanskeligt ved at tilbyde eleverne den undervisning, de har krav på. Udfordringen kan dog reduceres eksempelvis i form af højere grundtildeling eller andre former for særtildeling(er).

Tidligere havde Slagelse Kommune en elevtalsbaseret model, men efter indførelse af skolereformen er der ikke samme mulighed for at regulere i antallet af undervisningstimer, som der var tidligere. Projektgruppen vurderer, at en elevtalsmodel ikke er mulig i Slagelse Kommune, da mange skoler ikke vil kunne leve op til lovgivningens minimumstimetal. En elevtalsmodel vil kræve større og mere ensartede enheder.

Skema 2 Klassebaseret model fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
<ul style="list-style-type: none"> • Alle skoler får mulighed for at tilbyde minimumstimetallet i årgangsoptdelte klasser • Større fleksibilitet for alle skoler til at tænke anderledes i udmøntningen – mere udjævnet 	<ul style="list-style-type: none"> • Tager ikke nødvendigvis højde for demografisk udvikling – ressourcepåvirkning i ryk både op- og nedad • Skoler med høje klassekvotienter kan blive udfordret, da der ingen ekstra ressource er til disse klasser • Forskellig lærerressource pr. elev • Forskellig mulighed for at levere kvalitet i undervisningen

Den grundlæggende økonomiske enhed i folkeskolen er klassen, hvilket kan tale for, at ressourcefordelingen tager udgangspunkt heri. Undervisningsministeriet minimumstimetal er ligeledes rettet mod klassen som grundelement. Ressourcefordelingen skal således sikre klasserne et minimumstimetal. Fordelen ved en klassebaseret fordelingsmodel er, at alle skoler får mulighed for at tilbyde minimumstimetallet.

En klassebaseret model tager dog ikke højde for, at der vil være klasser med høje klassekvotienter. Dette vil dog kunne afhjælpes med en ekstra tildeling til klasser med over et vist antal elever, det er dog ikke indregnet i modellen, hvor tildeling til en klasse sker ved op til 28 elever. Der er således tildelingsmæssigt forskel i den her beskrevne klassebaserede model, og den ovenfor elevtalsbaserede model, hvor tildeling til 22 elever udløser en fuld klassetildeling.

En ulempe ved klassemodellen er, at der ikke nødvendigvis tages højde for demografien – ressourcepåvirkningen er i 'ryk'. Dette har tidligere været et af de væsentlige argumenter for at indføre en elevtalsbaseret model fremfor klassemodellen.

Skema 3 Kombinationsmodel fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
<ul style="list-style-type: none"> • 'Den bløde mellemvej' som medtager en række af fordelene fra den elevtalsbaserede og klassebaserede model • Alle skoler får mulighed for at tilbyde minimumstimetallet i årgangsoptdelte klasser • Øget fleksibilitet for skoler med høje klassekvotienter i form af øget ressource • Mulighed for støttetimer ved høje klassekvotienter • Mindre sårbarhed for alle skoler mellem årene 	<ul style="list-style-type: none"> • Tager ikke nødvendigvis højde for demografisk udvikling • Forskellig lærerressource pr. elev

Den største fordel ved kombinationsmodellen er, ligesom i klassemodellen, at alle skoler har mulighed for at tilbyde minimumstimetallet. Herudover er der en mindre sårbarhed mellem årene for de enkelte skoler, da ressourcefordelingen ikke vil variere i så høj grad som i en elevtalsbaseret model. Kombinationsmodellen er et forsøg på at kombinere det bedste fra elevtalsmodellen med det bedste fra klassemodellen, hvor der er et incitament til at tiltrække elever, men samtidig har

alle skoler mulighed for at tilbyde minimumstimetal. En fordel er også, at skoler med gennemsnitlige høje klassekvotienter får en ekstra ressource til de store klasser. Da evt. garantitildeling sker på baggrund af den gennemsnitlige klassekvotient på skolen, vil skoler med varierende klassestørrelser stadig kunne opleve store klasser, hvortil der ikke er tildelt en ekstra ressource. Som med klassemodellen er der en udfordring ift. demografi.

Skema 4 Distriktsmodel fordele og ulemper

Fordele	Ulemper
<ul style="list-style-type: none"> • Incitament til at inkludere alle børn i alment skolen • Tager (delvist) højde for demografi • Flexibilitet for store skoler til at oprette egne specialtilbud, da der kan være flere elever, der kan samles i målrettet tilbud. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tager ikke højde for, om antal timer 'kan læses' i årgangsoptagne klasser • Udfordring i mulighed for samlæsning på mindre skoler ved varierende klassestørrelser mellem årgangene • Risiko for at mindre skolers økonomi kan 'ødelægges' af enkelte udfordrede familier • Skolerne får meget forskellige vilkår for at drive skole afhængig af størrelse • Skoler med gennemsnitlig lave klassekvotienter (især mindre skoler) vil få stort fokus på at 'få det til at hænge sammen' – trækker fokus fra undervisningsopgaven • Risiko for at der tænkes økonomi frem for det rette tilbud til det enkelte barn

Det er helt klart en fordel ved en distriktsmodel, at den giver skolelederne et større incitament til at inkludere alle børn i distriktskolen. En risiko i en sådan model er dog også, at der bliver taget for megen hensyn til økonomi og ikke til det enkelte barn. En sådan risiko er større, når budgetenhederne ikke har en tilstrækkelig størrelse. I Slagelse Kommune findes flere mindre skoler, som kan blive udfordret af en distriktsmodel. Mindre skoler kan risikere, at ét enkelt barn i et meget dyrt segregeret tilbud kan vælte skolens økonomi. Det er for at tage hånd om den udfordring nødvendigt, at der fortsat er en pulje centralt, der kan agere som buffer for skolerne. Ligeledes kan der være behov for grundtildelinger, som særligt kan understøtte mindre budgetenheder i denne model.

7. Bilag

Bilag 1 Overordnet økonomi i nuværende tildelingsmodel

Den nuværende tildelingsmodel tildeler ressourcer til løn, mens der uden for modellen tildeles ressourcer til øvrig drift eks. elev- og SFO-materialer, forsikringer, uddannelse, kontorhold, IT og inventar. Tildelingen til undervisning sker ud fra en beregning i forhold til timetallet på den enkelte årgang og ud fra en række forudsætninger om timetal og gennemsnitslønninger. Tildelingen til 10. klasse er dog ikke beregnet på samme vis, da tildelingen her er en videreførelse fra tidligere tildelingsmodel. Tildelingen til elev- og SFO-materialer sker ud fra elev- og børnetal, og kunne i dag godt være en del af modellen. Der tildeles 2.304 kr. pr. elev i 0. – 9. klasse, 4.389 kr. pr. elev i 10. klasse samt 1.775 kr. pr. barn i SFO.

Tildelingen til øvrig drift er historisk betinget, og der er ikke sket en harmonisering mellem skolerne. Der er således ingen sammenlignelighed mellem det, de enkelte skoler bliver tildelt. Nogle skoler har tildeling til skolebestyrelse, skolebibliotek, løvsøreforsikring eller inventar, mens andre skoler ikke har samme tildelinger. Der er stor risiko for, at dette betyder forskellige vilkår skolerne imellem. Der vil i forslag til nye modeller være en harmonisering af tildelingen til dette.

Langt størstedelen af den ressource, skolerne får tildelt bliver tildelt i modellen. Fordelingen af tildelte ressourcer kan ses i nedenstående tabel. Det er relevant at henlede opmærksomheden på, at dette er tildelingen, og tabellen siger derfor ikke noget om, hvordan ressourcen bliver anvendt.

Samlet budget almenskolerne	408.248.297
I alt tildelt i modellen	382.342.628
Almen undervisning	217.105.330
Inklusion	23.799.951
Specialklasser	15.112.353
Enkeltintegration	26.839.342
Dansk som andet sprog	4.086.315
Modtageklasser	7.352.928
EUD10 klasser	2.963.111
Øvrig tildeling*	7.552.282
Ledelse skole	24.570.173
Administration skole	3.632.185
SFO	41.257.975
Ledelse og adm. SFO	8.070.683
'Faste' tildelinger udenfor modellen	22.243.239
Undervisningsmateriale	16.596.765
SFO materiale	3.836.811
SFO II Stillinge	315.350
SFO II Antvorskov	1.494.314
Restbudget	3.662.429

*her af er ca. 1 mio. kr. vedr. talentklasser, samt mindre opgaver vedr. koordination med musikskole, KMD superbruger og fælles SektorMED-opgaver. Øvrig 4,4 mio. kr. er til særlige tilbud (Brohold, Stjernesud og enkelt udfordrede klasser). Knap 2,0 mio. kr. vedrører aldersreduktion. Godt 0,1 mio. kr. vedrører ekstra ledelse til X-class som følge af deres organisering.

Restbudgettet skal i princippet dække uddannelse, forsikringer, IT, inventar, kontorhold, kørsel, møder, skolebibliotek, skolebestyrelse osv., dvs. alt det der ikke er tildelt ressourcer til ovenfor.

Det kan her nævnes, at løseforsikring samt ansvars- og personskadeforsikring i 2018 bliver opkrævet ca. 2,2 mio. kr., hvilket giver et disponibelt restbudget på knap 1,5 mio. kr. til de øvrige ovenfor nævnte udgifter.

Som 360 graders analysen har vist, er der i den nuværende model en række af forudsætningerne, der ikke er retvisende. Særligt er der forudsætningen i forhold til gennemsnitsløn samt manglende tildeling til vikarer og puljetræk.

Det må derfor antages, at udmøntningen af ovenstående tildeling sker på væsentlig anden vis, end der i tildelingen er forudsat. Skolerne skal tilbyde minimumstimetallene på de enkelte årgange, men de håndtag, der kan skrues på er primært lærernes undervisningstid, hvilket således ved en øgning heraf vil give mindre tid til øvrige opgaver som forberedelse og forældresamarbejde mv. Derudover kan der ind i almenundervisningen prioriteres fra øvrige ressourcer eksempelvis ledelse, inklusion og/eller materialer.

Det må derudover også antages, at ressourcen til elevaktiviteter er med til at dække udgifter til IT, inventar mv., da der som beskrevet er et meget lille restbudget tilbage hertil, ligesom det måske kan argumenteres, at IT er en del af elevaktiviteten

Et af ønskerne til en fremtidig model er, at der er større sammenhæng mellem tildelingen og den faktisk forventede udgift til en opgave.

Bilag 2 Forudsætninger for elevtals-, klasse- og kombinationsmodellerne

Grundlaget for beregning af, hvad en elev og klasse udløser af ressourcer i de modeller, hvor det er en del af forudsætningerne, er beskrevet her nedenfor.

De timetal, der er anvendt i forhold til beregning af fagopdelte lektioner samt lektioner til understøttende undervisning, kommer fra aftaleteksten vedr. et fagligt løft af folkeskolen – antal fagopdelte lektioner svarer til det i L51 bilag 1 årlige minimumstimetal pr. klassetrin. Timetallet for børnehaveklassen er dog sat til det samme som 1. klasse, da der her ikke er opdelt på fag- og understøttende undervisningslektioner.

Grundlaget for 10. klasse er sat til minimumstimetallet for årlige undervisningstimer på 840 timer jf. Folkeskoleloven § 19b. 10. classes timer er fordelt med en obligatorisk del på 420 timer, en obligatorisk brobygningsdel på 21 timer samt en valgfri del på 399 timer. Der er ikke ligesom for de øvrige årgange defineret et samlet minimumstimetal eleverne skal være i skolen, og derfor vil der i nedenstående skema kun være timer under fagopdelte lektioner.

Lektioner/timer pr. uge	Fagopdelte lektioner	Understøttende undervisning - lektioner	Pauser - lektioner	I alt – lektioner	Skoleugens længde i timer
0. – 3. klasse	25,0	7,7	7,3	40,0	30,0
4. – 6. klasse	31,0	5,0	8,0	44,0	33,0
7. – 9. klasse	32,0	6,2	8,5	46,7	35,0
10. klasse*	28,0	0,0	-	28,0	21,0

* Det obligatoriske timetal på 840 timer er uden pauser, og skal fordeles på færre uger end 40. I ovenstående skema er der dog 'beregningsteknisk' regnet med 40 skoleuger. Det har dog ingen betydning i forhold til beregningen af ressource til Xclass.

Der er anvendt en gennemsnitlig lærerløn på 505.426 kr. samt en gennemsnitlig pædagogløn på 420.261 kr. De gennemsnitlige lærer- og pædagoglønninger er taget fra lønanalysen i 360 graders analysen og PL-fremskrevet til 2018 priser.

Der bliver desuden i gennemsnitslønnen tillagt 5 procent, hvoraf de 4 procent er til vikarudgifter og 1 procent er til dækning af puljetræk. Dette er hhv. 25.271 kr. for lærere og 21.013 kr. for pædagoger, hvilket betyder, at den samlede gennemsnitsløn, der bliver anvendt til beregning af lærer- og pædagogudgifter er 530.697 og 441.274 kr.

Det er forudsat, at en lærer i gennemsnit kan varetage 760 undervisningstimer pr. år, hvilket er en lille stigning i forhold til den nuværende forudsætning. Der er ikke en opdeling på fag- og understøttende undervisningstimer. Dette er sket både for at simplificere modellen og for omprioritere et mindre beløb. 360 graders analysen viste, at den gennemsnitlige undervisningstid for lærere i 0. – 9. klasse var knap 764 timer. Det er derudover forudsat, at en pædagog kan varetage 1.019 understøttende undervisningstimer, samt at fordelingen i forhold til varetagelse af den understøttende undervisning er 50/50 mellem lærere og pædagoger.

Ovenstående forudsætninger betyder, at en 0. – 3. klasse i en klassebaseret model vil blive tildelt 654.390 kr. Elev nummer 29 vil i den klassebaserede model udløse en ny klasse, da det maksimale antal elever ifølge lovgivningen er 28 elever pr. klasse.

Elevtaksten i den elevtalsbaserede model er beregnet som 1/22 del af klassetaksten. Det er ikke givet, at elevtaksten skal være 1/22 del af en klassetakst. Det betyder for 0. – 3. klasse, at elevtaksten er ca. 29.745 kr., samt at såfremt en klasse har over 22 elever, så tildeles der ekstra ressource til klassen.

Klassetaksten for 4. – 6. klasse er ud fra ovenstående forudsætninger 734.250 kr., mens elevtaksten for samme årgange bliver 33.375 kr.

Klassetaksten for 7. – 9. klasse bliver ud fra forudsætningerne 775.566 kr., mens elevtaksten bliver 35.253 kr.

Klassetaksten for 10. klasse er ud fra forudsætningerne 586.564 kr., hvilket afspejler det væsentlig lavere timetal, der ifølge lovgivningen er i 10. klasse sammenlignet med de øvrige årgange. Elevtaksten vil her blive 26.662 kr., hvilket er væsentlig under den nuværende takst. Med den nuværende takst er det dog også besluttet, at Xclass skal tilbyde elementer fra folkeskolereformen som understøttende undervisning og lektiehjælp. Såfremt dette stadig ønskes, skal der tildeles en ressource hertil.

Kombinationsmodellen anvender ovenstående takster hentet fra elevtals- og den klassebaserede model. Der bliver tildelt ressourcer ud fra elevtaksten, og dækker denne ressource ikke det antal klasser, der skal oprettes ud fra de årgangsopdelte elevtal, tildeles en såkaldt garantitildeling. Dette sker, hvis det gennemsnitlige elevtal på skolen er under 22.

Skoler med SFO tildeles desuden ressourcer ud fra aldersopdelte rygsækstakster, som er 20236 kr. for børn i 0. – 1. klasse, 17.459 kr. for børn i 2. – 3. klasse samt 15.292 kr. for børn i 4. klasse. Taksten for specialklasse- og sprog børnehaveklasse børn i SFO er hhv. 51.833 kr. og 34.256 kr.

I alle modellerne er der til skoledelen en fast til deling til ledelse og administration på hhv. 1/3 og 1/4 årsværk samt en variabel tildeling på baggrund af elevtal. Til SFO er der ligeledes en fast tildeling til ledelse på 1/3 årsværk samt en variabel tildeling til ledelse og administration ud fra børnetallet.

I alle modeller reguleres skolerne på baggrund af elevtallet pr. 5. september ligesom SFO'erne reguleres månedsvis

Tildeling til øvrig drift sker ud fra hhv. faktiske udgifter, antal årsværk, elevtal og børnetal, som nedenfor vist:

- Faktiske udgifter (løsforsikring)
- Antal årsværk (arbejdsskade- og ansvarsforsikring samt uddannelse)
- Elevtal (IT, inventar, undervisningsmateriale mv.)
- Børnetal (SFO-materiale)

De faktiske udgifter til løsforsikring er oplyst af forsikringsafdelingen, som opkræver beløbet herfor. Beløbet for den enkelte skole er beregnet på baggrund af løsforsum opgjort i 2007.

Arbejdsskade- og ansvarsforsikring opkræves med et fast beløb pr. årsværk hhv. 1.453 og 251 kr. (2017-priser). Herudover er det vurderingen, at det giver mening at tildele uddannelse på baggrund af antal årsværk. Det anvendte tal for årsværk er de tal, som bliver beregnet i tildelingsmodellen for såvel skole som SFO.

Tildeling til øvrig drift sker på baggrund af elevtal, da det er vurderet, at udgiften til øvrig drift er variabel med antal elever. Derudover sker der tildeling til materiale i SFO ud fra børnetal.

Ved beregning af den variable tildeling er det sket ved en fordeling af restbudgettet, der i dag anvendes til øvrig drift.

Bilag 3 Forudsætninger for distriktsmodellen

Grundlaget for distriktsmodellen er, at den fordeler den samlede ramme til almen- og specialeleverne. Den enkelte skoleleder vil således have (økonomisk) ansvar for alle børn i 0. – 9. klasse i skoledistriktet uanset om børnene går på distriktsskolen. 10. klasse er i første omgang ikke med i modellen.

Der er 8.988 børn i alle distrikterne, og af disse børn går 6.391 i en af almenskolerne i Slagelse Kommune. De øvrige børn går i hhv. privat- og efterskoler, specialtilbud, skoler uden for Slagelse Kommune eller er skoleudsatte.

Modellen er opbygget med en fast tildeling samt en række variable tildelinger. Den faste tildeling er en distriktstakst til alle skoler. Distriktstaksten er fastsat til 1,0 mio. kr. Derudover er der en variabel tildeling, som tildeles pr. elev i distriktet. Der er et beløb uanset hvilket klassetrin, eleven tilhører, og taksten pr. distriktsbarn er fastsat til 46.500 kr.

Skoler der har en SFO tildeles også ressource til SFO'en, og her er der også en takst pr. barn, som er 22.500 kr.

Ligesom det kendes i modellen i dag, er der også en pulje, som bliver fordelt ud fra socioøkonomiske kriterier. Her bliver hele puljen fordelt ud fra de socioøkonomiske kriterier. Puljen er på ca. 23 mio. kr., hvilket er lidt mindre end den nuværende pulje.

Da der er enkelte skoler, der også i almenskolen har et specialtilbud i form af specialklasser, er der også en tildeling til disse elever i modellen. Her er fastsat en takst på 120.000 kr. pr. elev uanset klassetrin.

Tildelingen til det enkelte skoledistrikt består således af summen af nedenstående elementer:

- Distriktstakst – fast tildeling på 1,0 mio. kr. pr. skole
- Takst pr. barn i distriktet – variabel tildeling på 46.500 kr. pr. barn
- SFO – variabel tildeling på 22.500 kr. pr. barn tilmeldt i SFO
- Inklusion – variabel tildeling i form af andel af pulje ud fra socioøkonomiske kriterier
- Specialklasser – variabel tildeling på 120.000 kr. pr. elev i specialklasse

Udover tildelingen er der også en række 'eksklusionstakster', der omfordeler ressourcer mellem skolerne samt til specialtilbud. Disse er:

- Skoleudsættelse – 20.000 kr.
- Distriktskrydsere – 46.500 kr.
- Grænsekrydsere – 46.500 kr.
- Privat-, fri- og efterskoler – 37.000 kr.
- Specialundervisning – 130.000 kr.

Taksten for skoleudsættelse er sat forholdsvist lav, men hvis det rette tilbud for et barn vil være at starte i 0. klasse, er der alligevel et mindre potentiale, som giver skolen et incitament til at tilskynde hertil.

Taksten for såvel distrikts- som grænsekrydsere er pt. fastsat til det samme som tildelingstaksten pr. barn i distrikterne.

Såfremt man ønsker at reducere incitamentet i at tiltrække elever som følge af det frie skolevalg, og dermed øge ressourcerne i et skoledistrikt på bekostning af et andet skoledistrikt, skal man vælge en distriktstakst, der er lavere end tildelingstaksten. En lavere takst vil betyde, at skolerne skal have større opmærksomhed omkring ændringer i klassestørrelserne, når de modtager hhv. afgiver elever til andre distrikter.

I forhold til grænsekrydsere modtager Slagelse Kommune flere elever fra andre kommuner, end der afgives. Den faktiske takst, der er ved modtagelse/afgivelse af elever er højere end den fastsatte takst. Hvis man ønsker at give skolerne et større incitament til at forsøge at tiltrække elever fra uden for kommunen, kan taksten øges.

Privat-, fri- og efterskoler er fastsat til 37.000 kr., hvilket skal dække de konkrete beløb, der afregnes til staten. Det statslige bidrag er politisk fastlagt. Der er store forskelle på friskolefrekvensen mellem skoledistrikterne. Nogle skoledistrikter har derfor et større potentiale for ved samarbejde med børnehaver og lokalsamfund at øge andelen af børn, der vælger distriktsskolen.

Derudover bliver det ofte diskuteret, om det er de mest ressourcestærke forældre/børn, der vælger privatskoler, så folkeskolen i distriktet har øgede udgifter til de resterende børn også ift. specialundervisning. Modellen kan med den lavere eksklusionstakst siges at tage højde for dette, samtidig med at der dog stadig er et incitament for distriktsskolen ift. at øge andelen, der vælger distriktsskolen.

Til sidst er der eksklusionstaksten vedr. specialundervisning. Denne takst er fastsat til 130.000 kr., hvilket er lidt højere end den nuværende (og fremtidige) tildeling til et specialklassebarn. Taksten er fastsat på dette niveau, da den er tilstrækkelig høj til at give skolerne et incitament til i højere grad end i dag at inkludere flere elever samtidig med, at den ikke er så høj, at skolerne bliver 'nødt' til at inkludere elever, der formentlig kunne have større glæde af et andet tilbud. Denne takst er ikke tilstrækkelig til at dække de fleste segregerede tilbud, og det betyder også, at der er behov for en central pulje af en væsentlig størrelse til specialundervisning.

Taksterne, der indgår i modellen, bestemmer styrken af incitamenterne, og de kan i princippet hæves/sænkes, såfremt det ønskes.

Som beskrevet oven for er 10. klasse holdt uden for modellen. Dette skyldes, at datagrundlaget ikke indeholdt alle elever i 10. klasses-årgangen. Der kan dog være argumenter for at 10. klasses-årgangen skal indgå i modellen. Hvis 10. klasses-årgangen indgik i modellen, ville distriktsskolerne også få tildelt ressourcer til alle distriktsbørn i den årgang. Det vil samtidig betyde, at skolen har betalingsforpligtelsen for elever, der vælger 10. klasse uanset om det er på almen-, privat- eller efterskole. Derimod 'koster' elever, der vælger en ungdomsuddannelse ikke distriktsskolen ressourcer. Dette giver distriktsskolen et incitament til at styrke indsatsen, der kan gøre eleven uddannelsesparat, så en ungdomsuddannelse kan påbegyndes allerede efter 9. klasse. Hvis dette incitament ønskes, skal 10. klasses-årgangen indgå i modellen.

Bilag 4 Overordnet økonomi for kombinationsmodel, elevtalsmodel og klassemodel

	Kombinationsmodel	Elevtalsmodel	Klassemodel
I alt tildelt i modellen	408.248.297	408.248.297	408.248.297
Almen undervisning	229.032.873	219.305.833	220.289.748
Inklusion ud fra socioøkonomi	11.872.408	21.599.448	20.615.533
Specialklasser	15.112.353	15.112.353	15.112.353
Enkeltintegration	26.839.342	26.839.342	26.839.342
Dansk som andet sprog	4.086.315	4.086.315	4.086.315
Modtageklasser	7.352.928	7.352.928	7.352.928
EUD10 klasser	2.963.111	2.963.111	2.963.111
Øvrig tildeling*	7.552.282	7.552.282	7.552.282
Ledelse skole	24.570.173	24.570.173	24.570.173
Administration skole	3.632.185	3.632.185	3.632.185
SFO	41.257.975	41.257.975	41.257.975
Ledelse og adm. SFO	8.070.683	8.070.683	8.070.683
Undervisningsmateriale	16.596.765	16.596.765	16.596.765
SFO materiale	3.836.811	3.836.811	3.836.811
SFO II Stillinge	315.350	315.350	315.350
SFO II Antvorskov	1.494.314	1.494.314	1.494.314
Forsikringer	2.193.574	2.193.574	2.193.574
Øvrig drift*	1.468.855	1.468.855	1.468.855

* Øvrig drift skal dække uddannelse, inventar, IT, møder, skolebestyrelse, skolebibliotek mv. Det vurderes ikke at være en tilstrækkelig ressource hertil, og der vil skulle omprioriteres i forhold hertil. Ressourcen svarer eksempelvis til, at der tildeles ca. 2.100 kr. pr. årsværk til uddannelse – og så er der ingen ressource til de øvrige dele!

Bilag 5 Overordnet økonomi for distriktsmodel

I alt tildelt i modellen	521.858.264
Distriktsbørn	417.942.000
Distriktstakst	18.000.000
SFOI og SFOII	50.454.664
Inklusion ud fra socioøkonomi	23.101.600
Specialklasser	12.360.000
Centrale 'puljer'	111.335.000
Specialundervisning	78.510.000
10. kl. (X-class og fri-/efterskoler)	24.000.000
Anbragte børn mv.	8.825.000
'Omfordelt' i modellen ift. eksklusionstaksterne	
Distrikts-krydsere UD	-84.862.500
Distrikts-krydsere IND	84.862.500
Grænse-krydsere UD	-2.604.000
Grænse-krydsere IND	4.417.500
Specialundervisning	-64.090.000
Privat-, fri- og efterskoler	-72.520.000
Skoleudsættelse	-960.000